

RAADSVOORSTEL

Collegevoorstel onder
verantwoordelijkheid van : wethouder F.J.J. de Win

Onderwerp : Faunavoorzieningen Somerenseweg

Programma : Wonen

Voorstelnummer : 20.05

Info bij afdelingshoofd : N. Maqdache
Telefoonnummer : 040-224 1495
Emailadres : n.maqdache@heeze-leende.nl

Rondetafelgesprek : 27 januari 2020
Opiniërende/Besluitvormende
raad : 10 februari 2020

Aan de raad,

Samenvatting

In de begroting 2020 is geld beschikbaar gesteld voor het vernieuwen van de Somerenseweg. Aanvullend hierop wordt u voorgesteld om geld beschikbaar te stellen dat als cofinanciering ingebracht zal worden bij een provinciale subsidieaanvraag voor het treffen van faunavoorzieningen aan deze weg.

Inleiding

De weg tussen Someren en Heeze doorsnijdt natuurgebieden en vormt daarmee een grote barrière voor de fauna in het gebied. Veel dieren, van loopkevers tot reeën, worden hier doodgereden. Door een werkgroep, bestaande uit Brabants Landschap, IVN Heeze-Leende, IVN Asten-Someren, Staatsbosbeheer, Bosgroep, gemeente Someren en gemeente Heeze-Leende is daarom in beeld gebracht welke maatregelen genomen kunnen worden om de barrièrewerking en het aantal verkeersslachtoffers onder de fauna te verminderen.

Omdat een gedeelte van de Somerenseweg binnenkort vernieuwd wordt, is het een goed moment om te besluiten of we extra willen investeren in het treffen van ontsnipperingsmaatregelen.

Eerdere besluitvorming

Op 4 november 2019 stelde de gemeenteraad de begroting 2020 vast. In deze begroting is geld opgenomen voor het vernieuwen van de Somerenseweg van de komgrens tot de Vlaamseweg. In dit bedrag is geen ruimte voor het treffen van ontsnipperingsmaatregelen.

Alternatieven en argumenten

Rapportage

In opdracht van Brabants Landschap is, in samenspraak met de werkgroep, een uitgebreide analyse gedaan van de problematiek. Deze analyse is uitgewerkt in bijgevoegd rapport.

Paddentrek

In de rapportage is onder andere aangegeven dat tijdens de paddentrek in 2017 en 2018 ter hoogte van het Platvoetje veel amfibieën doodgereden zijn. Ook in de jaren daarvoor is dit waarschijnlijk gebeurd, maar dat is niet geregistreerd.

De amfibieën steken van het bos van de “Lange Bleek” de Somerenseweg over naar het voortplantingswater het “Platvoetje” op de Strabrechtse Heide. De amfibieën zijn een onderdeel van het ecosysteem van de Strabrechtse Heide.

Toen begin 2019 de paddentrek op gang kwam, is door het IVN en Brabants Landschap een overzetactie georganiseerd. Over een lengte van 350 meter werd een scherm langs de weg gezet, waarmee de amfibieën konden worden opgevangen. Door vrijwilligers werden ze vervolgens verzameld en aan de overkant van de weg weer neergezet.

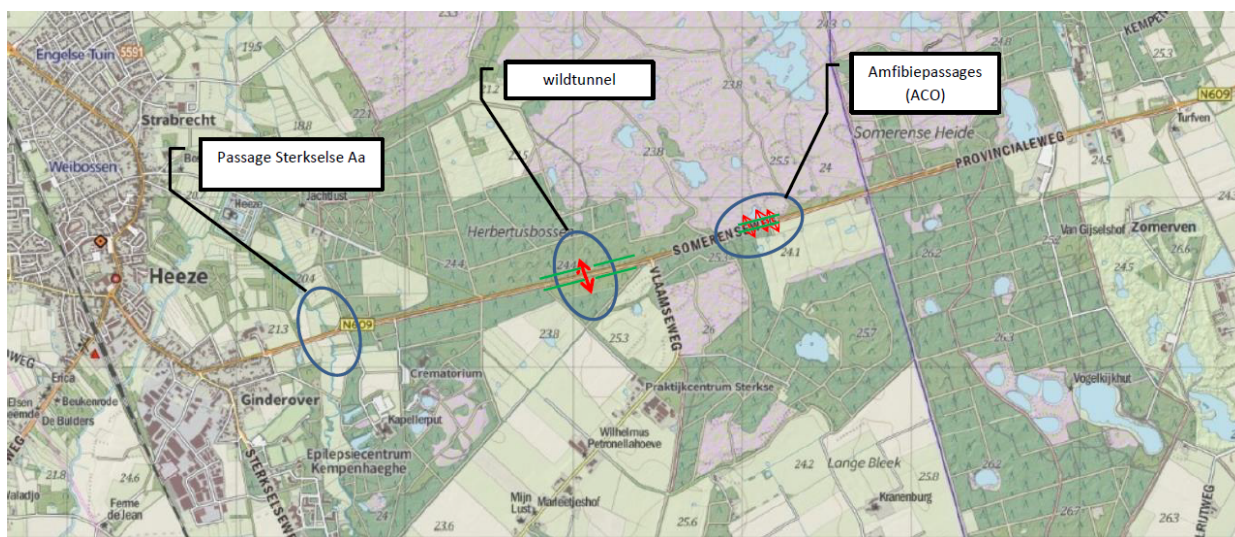
De overzetactie was een groot succes. Vele vrijwilligers waren wekenlang in alle vroegte actief om vele duizenden amfibieën, waaronder een onverwacht groot aantal heikikkers (Habitatrichtlijnsoort), over te zetten. De locatie is daarmee de grootste blackspot voor deze soort in Nederland. De initiatiefnemers gaven te kennen de overzetactie met veel plezier gedaan te hebben, maar ook dat de klus te omvangrijk is om dit jaarlijks te organiseren. Ze vroegen daarom om permanente voorzieningen aan te brengen.

Ontsniperingsmaatregelen

Op basis van de rapportage is, in samenspraak met Brabants Landschap (de lokale terreinbeheerder en de Coördinator Landschapsbeheer) en Arfman (een in faunatechniek & -hekwerk gespecialiseerd bedrijf), voor het grondgebied van Heeze-Leende in beeld gebracht welk maatregelenpakket noodzakelijk is om tot een adequate ontsnipering van de Somerenseweg te komen. Dit maatregelenpakket bestaat uit:

- verbeteren van voorzieningen bij de Sterkselsche Aa,
- wildtunnel voor grootwild, klein wild en overige fauna. Deze wildtunnel zou ongeveer halverwege tussen de aansluitingen van de Boschlaan en de Vlaamseweg op de Somerenseweg moeten komen,
- 3 amfibiegoten ter hoogte van het Platvoetje,
- geleidende voorzieningen in de vorm van rasters/schermen aan weerszijden van de Somerenseweg,
- aanvullende voorzieningen op de zijwegen/paden, zodat recreanten, ruiters, auto's etc. de rasters kunnen passeren, maar dieren niet.

Uitvoering van dit maatregelenpakket kost zo'n € 550.000.

Overzichtskartaat maatregelen

Het komend jaar wordt een gedeelte van de Somerenseweg vernieuwd. Dit is een uitgelezen kans om het uitvoeren van de ontsniperingsmaatregelen hieraan te koppelen (werk met werk maken), zeker de wildtunnel die in het te vernieuwen deel een wildtunnel beoogd. De beoogde amfibievoorziening ligt op het deel dat niet vernieuwd wordt. Uiteraard moet getracht worden om werkzaamheden te combineren.

De provincie kent twee subsidieregelingen van waaruit ze een bijdrage beschikbaar kan stellen aan ontsnipperingsmaatregelen aan de Somerenseweg:

1. Subsidieregeling Natuur Noord-Brabant paragraaf 4 'Aanleg faunavoorzieningen gemeentewegen' voor het aanleggen van faunavoorzieningen bij gemeentewegen met als doel het opheffen van de barrièrewerking van deze wegen voor de fauna. De provincie subsidieert 75% van de subsidiabele kosten tot een maximum van € 50.000 per ontsnipperingslocatie.
2. Subsidieregeling Natuur Noord-Brabant paragraaf 1 'Biodiversiteit en Leefgebieden Bedreigde Soorten' voor projecten die bijdragen aan de instandhouding van bedreigde soorten en leefgebieden, bijvoorbeeld voor het aanleggen van poelen en het vergroten van heideterreinen. De provincie subsidieert 100% van de subsidiabele kosten tot een maximum van € 1.500.000.

De provincie gaf aan dat een subsidie-aanvraag voor ontsnipperingsmaatregelen aan de Somerenseweg het meest kansrijk is als € 50.000 aangevraagd wordt uit paragraaf 4 en de rest uit paragraaf 1, waarbij de faunavoorziening in de aanvraag voor paragraaf 1 onderdeel uit moet maken van een groter project waarin meerdere maatregelen voor instandhouding van bedreigde soorten en leefgebieden genomen worden. Aangezien de naastgelegen terreinen eigendom van Brabants Landschap en Staatsbosbeheer zijn, moet hiervoor de samenwerking met (één van) hen aangegaan worden.

Met Brabants Landschap en Arfman is nog gekeken of er besparingsmogelijkheden zijn. Een mogelijkheid die daarbij ter sprake kwam was om alleen rasters te zetten nabij de tunnels. De totale investering wordt dan teruggebracht van € 550.000 naar € 335.000. Omdat de passages op de plek gelegd worden waar de meeste dieren oversteken, zal het aantal doodgereden dieren hiermee aanzienlijk afnemen, zeker de amfibieën die grotendeels op één plek oversteken. Het groot wild steekt meer op verschillende plekken over en juist daar is de impact bij een aanrijding groter. Ons inziens is het daarom duurzamer om, als de basisinvestering voor passages gedaan wordt, ook de investering voor het volledig rasteren te doen. Zeker als nu de kleinere variant aangelegd wordt en op een later moment alsnog besloten zou worden om volledig te rasteren. Dan is namelijk opnieuw besluitvorming, subsidieaanvraag, projectorganisatie etc. nodig.

Risico's

De Somerenseweg is aangemerkt als een weg met 80 km/uur als maximale snelheid. Het te vernieuwen deel van de Somerenseweg wordt hier ook op ingericht. Op een 80 km/uur weg is de kans op een aanrijding tussen wild en gemotoriseerd verkeer het grootst. De Somerenseweg doorsnijdt een natuurgebied. Regelmatig steken hier dieren over zoals ree en das en ook wild zwijnt komt hier steeds vaker voor. De impact van een aanrijding met groot wild is groot. Dit samen zorgt voor een risico voor de verkeersveiligheid.

Financiën

Als € 50.000 vanuit paragraaf 1 aangevraagd wordt, dient hieraan een 25%-cofinanciering (is € 16.667) bijgedragen te worden. Dit bedrag kan ten laste te gebracht worden van de reserve 'Streekontwikkeling'. In deze reserve zit op 1-1-2020 €177.000. Op 21 januari 2019 besloot de gemeenteraad om t/m 2022 jaarlijks € 20.000 uit deze reserve beschikbaar te stellen voor landschapsprojecten. Daarnaast wordt uit deze reserve jaarlijks € 18.000 beschikbaar gesteld voor de gemeentelijk bijdrage aan Natuurgrenspark Groote Heide.

Communicatie

Dit voorstel is in samenspraak met meerdere partijen tot stand gekomen (zie inleiding en rapportage).

Voorstel

1. Maximaal € 16.667 beschikbaar stellen voor het maatregelenpakket tot ontsnippering van de Somerenseweg.
2. Dit bedrag ten laste brengen van de reserve Streekontwikkeling

3. Hieraan de voorwaarde verbinden dat de provincie de overige benodigde middelen voor het maatregelenpakket ter beschikking stelt.

Heeze-Leende, 17 december 2019

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HEEZE-LEENDE,
de secretaris, (wnd.) de burgemeester,

M.C.I. Smits

P.J.J. Verhoeven